

Verslag interdepartementale stuurgroep Impact op Gezondheid

27 mei 2021

Aanwezig:

5.1.2e (VWS)
 5.1.2e (VWS)
 5.1.2e (VWS)
 5.1.2e (VWS)
 5.1.2e (I&W)
 5.1.2e (SZW)
 5.1.2e (SZW)
 5.1.2e (OCW)
 5.1.2e (EZK)
 5.1.2e (LNV)
 5.1.2e (Financiën)
 5.1.2e (VWS)
 5.1.2e (VWS)
 5.1.2e (VWS)

RVS advies

5.1.2e (VWS) licht stavaza toe. Belangrijkste aanbevelingen advies is dat gezondheidsverschillen vraagt om samenwerking tussen departementen (meerdere departementen samenwerken met regierol bij VWS). Tevens relevant is de aanbeveling om gebiedsgericht te werken.

Voorstel is om in preventiebrief te reageren op dit advies, daarvoor is reeds een concept versie rondgestuurd.

5.1.2e EZK had meer een vraag over het proces; wat gaan we doen, ook gezien demissionaire status van het kabinet? Dit vergt wellicht iets voorzichtiger formulering. Verder de vraag of we meer moeten opnemen over de aanbeveling over gebiedsgericht beleid en de rol van decentrale overheden daarbij.

5.1.2e (LNV): denkt veel te kunnen winnen gezamenlijk op dit onderwerp, oa bij gezonde groene leeromgeving, jong leren eten, etc.

5.1.2e (SZW): fijn als werk nog wat prominenter wordt toegevoegd. Bij partijen is goed om zorgplicht werkgevers dan ook toe te voegen. Er volgt nog een voorstel.

5.1.2e (VWS): brief over juridische mogelijkheden gemeenten omtrent voedselomgeving gaat VWS in de loop van volgende week uit doen. Zal breder gedeeld worden. Benoemt tevens het raakvlak met recente oproep van burgemeesters om langjarig te investeren in achterstandswijken.

5.1.2e Financiën komt nog met reactie irt aanbeveling 5 en financiële consequenties daarvan.

5.1.2e (OCW): rapport benoemt mooie link tussen cultuur en participatie. Goed om hier meer op samen te werken.

→ **Input graag uiterlijk maandag 31 mei wordt doorgegeven aan 5.1.2e of 5.1.2e. Input wordt meegenomen in verdere uitwerking van reactie op RVS.**

Formatietraject

5.1.2e fiches zijn geaccordeerd en via Bestuursraden van diverse departementen ingebracht. Zijn er al fiches opgevraagd vanuit formatie? Iedereen geeft aan van niet conform verwachting.

→ **Verzoek is, als dat wel gebeurt, om elkaar daarvan op de hoogte te houden.**

Vervolg vraag is: kunnen we ons permitteren om in beleidsarme/-rijke begroting iets te doen? Beeld bij VWS is dat de grootte van SEGV –ook irt verschillen in covid- noopt om wel iets te doen. Zeker omdat het nog niet zeker is dat de kwetsbaren met vaccinaties en mogelijke mutaties echt beschermd zijn.

5.1.2e igt toe dat morgen (of over 2 weken?) in MR begrotingsproces wordt toegelicht. Daarbij zullen herstelplannen en trajecten rond beleidsrijke-/arme begroting door elkaar lopen, dus het werk van de DGcovid (inventarisatie) zal in het FIN traject voor meer integrale financiële besluitvorming overlopen. De vraag of iets in begroting Financiën 2022 komt of in formatie hangt ervan af of iets echt over herstel gaat, of eerder over structurele problemen gaat. Gezondheidsachterstanden is bijvoorbeeld meer een structureel probleem, maar geaccentueerd door coronacrisis. De uitgestelde zorg is dan weer een helder voorbeeld waar een herstelplan mogelijk moet zijn. Maar hoe zit dit bijvoorbeeld wanneer inzet op gezondheidsachterstanden indirect bijdraagt aan het wegwerken van wachtlijsten in de zorg?

Rondje over urgente dingen voor impact op gezondheid levert op:

5.1.2e (SZW): niet direct iets.

5.1.2e (I&W): Hoe krijg je gezondheid meer aan de voorkant van verschillende beleidsprocessen meegewogen? Is meer een governance kwestie dan dat er veel geld mee gemoeid gaat. Verder wens om inzet tav Schone luchtakkoord, vooral in hoog blootgestelde gebieden (IJmond, Rijnmond). Misschien goed om daar link met andere departementen beter in op te nemen.

VWS, 5.1.2e :

-mentale gezondheid: blijkt uit verschillende rapporten dat dit bij verschillende doelgroepen tot grote problemen leidt; zsm oppakken.

-leefstijl: bepaalde doelgroepen zijn als risicogroepen voor COVID uit de bus gekomen.

-trend tav gezondheidsachterstanden die er al was wordt door zo'n COVID crisis versterkt, en je ziet het ook terug in vaccinatiegraad. Van belang om dit tijdig aan te pakken.

-pandemische paraatheid: dit speelt ook bij andere departementen.

5.1.2e verlaat vergadering en geeft als voorzitter de volgende aandachtspunten mee:

Belangrijk om te bedenken dat slechte mentale gezondheid, ongezonde leefstijl en gezondheidsverschillen ook de economie schaden. Dat maakt het vraagstuk ook belangrijker politiek gezien.

Verder goed om na te denken welke elementen uit de directe COVID infrastructuur doorgetrokken moeten worden, zoals vaccinaties. Zijn er nog meer dingen die we moeten doen in de komende fasen van de crisis?

5.1.2e (LNV): verbinding met zoönose (nieuwe virussen via dieren), stikstof en verbeteren luchtkwaliteit, gezonde en duurzame voeding, de druk op de groene gebieden omdat iedereen meer wil bewegen; hoe kunnen we die goed blijven beheren?

VWS, 5.1.2e ondersteuning inbreng 5.1.2e Weerbaarheid en leefstijl erg belangrijk ook ihkv pandemische paraatheid, zie ook oproep medici. Dit is een lange termijn maar wel urgent probleem.

5.1.2e SZW: impact van leefstijl/mentale gezondheid op werk (veroorzaken allebei zo'n 20-25% vh verzuim) en daarmee op economie is groot. Verder nog niet breed over nagedacht binnen directie. Ze neemt het mee richting haar directie.

5.1.2e Financiën: Groot aantal genoemde thema's geven precies het dilemma weer. Deze thema's waren er al voor covid, maar zijn verergerd en hebben structurele oplossingen nodig. Deze problemen zijn nog niet opgelost in 2022. Vraag is en blijft: zijn deze onderwerpen zo urgent dat ze in 2022 opgepakt moeten worden of laat COVID zien dat ze aandacht behoeven en vragen ze daarom langere termijn oplossingen?

Mentale gezondheid is misschien meer direct 'nieuw', maar heeft ook samenhang met contact beperkende maatregelen.

VWS, 5.1.2e: inhaalzorg kan deels opgevangen worden door gezondere leefstijl. Erkennen jullie dat wel meer aandacht daarvoor nodig is? Tav mentale gezondheid speelt onzekerheid welk effect het afschaffen van maatregelen straks heeft, een deel van die problematiek zal dan ook weg zijn.

Financiën: inhaalzorg is meest evidente casus, dat door COVID is veroorzaakt.

VWS, 5.1.2e: prehabilitatie is wel een mooi voorbeeld hier. Betreft intensieve leefstijlinterventie voorafgaand aan operatie, waarna ligduur bewezen effectief vermindert. Dit is misschien een voorbeeld die meer met herstel dan structureel te maken heeft maar het helpt om andere 'grijzere' gebieden met elkaar te expliciteren.

5.1.2e Financiën is het hiermee eens.

Presentatie 5.1.2e

Reacties op presentatie:

SZW: waar liggen raakvlakken met interdepartementale stuurgroep? Kwam de werkomgeving nog langs?

5.1.2e input op werk was vooral gerelateerd aan thuiswerken.

5.1.2e /OCW: vraagt zich hoe trajecten zich tot elkaar verhouden. Neemt dit mee terug om beter overzicht te krijgen hoe dit intern gemanaged wordt.

LNV, 5.1.2e: herkent zich in problematiek geschetst in rapport. Vraagt zich af of One health verhaal en zoönose (overspringen dierziekten naar de mens) hierin past.

5.1.2e geeft aan dat het niet de bedoeling is om alles te dekken, waarmee geen uitspraak wordt gedaan over het belang ervan; zo vallen zoönosen onder voorbereiden toekomstige crisis denkt

5.1.2e Hoofdthema's zijn dus geen absoluut gegeven. Er vallen veel onderwerpen onder.

5.1.2e geeft verder mee dat er grote verschillen waren tussen het abstractieniveau van thema's die in hun traject zijn geïdentificeerd. Een ander belangrijk punt, en ook expliciete opdracht van de ACC, was de focus op domeinoverstijgende opgaven. De volgende stap moet er dus op gericht zijn waar synergie zit en waar we meer winst kunnen behalen door samenwerking.

Advies van 5.1.2e is om de stuurgroep te focussen richten op ondersteuning van kwetsbaren. Dit thema – onderwijsachterstanden hangen samen met ongezond leven, stedelijke vernieuwingsgebieden etc. Gezonde leefomgeving en mentale veerkracht zijn ook onderwerpen die gezamenlijk in deze stuurgroep opgepakt zouden kunnen worden.

Financiën geeft aan zo min mogelijk separate trajecten te willen. Uiteindelijk moet een en ander in concrete fiches belanden, wil het in begroting 2022 belanden. Zeker als fiches ook onderliggende berekeningen bevatten.

→ 5.1.2e /VWS: goed om vervolg en focus uit traject Atty in volgende stuurgroep op te pakken.